

Sažeti pregled podataka iz Izvješća o radu davatelja javne usluge za 2022. godinu

Sukladno članku 69. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/2021) (u daljnjem tekstu: Zakon) davatelj javne usluge dužan je do 31. ožujka tekuće godine podnijeti Izvješće o svom radu za prethodnu kalendarsku godinu predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) i dostaviti ga Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Zakon definira javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada kao uslugu od općeg interesa, a uključuje uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, biootpada, reciklabilnog komunalnog otpada i (jednom godišnje) glomaznog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge te uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu i uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi. Izvršno tijelo JLS odnosno Grada Zagreba dužno je na svom području osigurati odvojeno sakupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava.

Izvješće o radu davatelja javne usluge (u daljnjem tekstu: IRDJU) sadrži opće podatke o davatelju javne usluge, području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada, podatke o redovitosti sustava, podatke o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada. IRDJU za 2022. izvještajnu godinu dostavljao se Ministarstvu putem elektroničkog obrasca koji je dostupan na poveznici <http://lime.haop.hr/limesurvey/index.php/522963/lang-hr>. IRDJU se kao i prethodnih godina popunjavao zasebno za svaku JLS.

Za popunjavanje IRDJU dostupne su i popratne upute također dostupne na mrežnim stranicama Ministarstva na poveznici: <https://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/inline-files/UPUTE%20ZA%20POPUNJAVANJE%20OBRASCA%20IRDJU.pdf>.

Sukladno Zakonu, objedinjena tablica s podacima iz IRDJU dostupna je na poveznici: <https://www.haop.hr/hr/tematska-podrucja/otpad-registri-oneciscavanja-i-ostali-sektorski-pritisci/gospodarenje-otpadom-0>, rubrika *Izvješća – komunalni otpad, odlagališta i odlaganje, obveze JLS*.

Za 2022. izvještajnu godinu 543 JLS (98 %) je dostavilo IRDJU, dok za 13 JLS (2 %) izvještajna obveza nije ispunjena. Popis JLS za koje nije dostavljen IRDJU nalaze se u Tablica 1.

Tablica 1. Popis JLS za koje nije dostavljeno IRDJU za 2022. godinu

JLS za koju nije ispunjena izvještajna obveza dostave IRDJU	Županija
Cetingrad	Karlovačka
Plaški	Karlovačka
Rakovica	Karlovačka
Udbina	Ličko-senjska

JLS za koju nije ispunjena izvještajna obveza dostave IRDJU	Županija
Bol	Splitsko-dalmatinska
Milna	Splitsko-dalmatinska
Nerežišća	Splitsko-dalmatinska
Postira	Splitsko-dalmatinska
Pučišća	Splitsko-dalmatinska
Seget	Splitsko-dalmatinska
Selca	Splitsko-dalmatinska
Sutivan	Splitsko-dalmatinska
Vođinci	Vukovarsko-srijemska

Tablica 2 prikazuje broj i udio JLS-a u kojima su uspostavljeni uvjeti za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada po vrstama otpada.

Tablica 2. Broj i udio JLS sa osiguranim uvjetima za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada u okviru javne usluge u 2022. godini, po vrstama otpada

Osigurani uvjeti za odvojeno sakupljanje:	Broj i udio JLS-a
sve četiri frakcije komunalnog otpada: papir/karton, plastika, staklo i metal	138 JLS (25 %)
barem jedne od četiri frakcije komunalnog otpada: papir/karton, plastika, staklo i metal	510 JLS (92 %)
papira i kartona	508 JLS (91 %)
plastike	406 JLS (73 %)
stakla	254 JLS (46 %)
metala	171 JLS(31 %)
glomaznog otpada	416 JLS (75 %)
biootpada	197 JLS (35 %)

Unatoč velikom udjelu JLS koje su osigurale uvijete za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada u okviru javne usluge, ostaje problem nesavjesnog i neadekvatnog odvajanja otpada. Zbog navedenog se u pojedinim JLS u spremnicima namijenjenim za odvojeno sakupljanje reciklabilnog komunalnog otpada nalazi otpad koji nije prikladan za daljnji postupak recikliranja zbog velikog udjela nečistoća. Ponekad su u takvim situacijama davatelji javne usluge prisiljeni otpad sakupljen u spremnicima za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada (npr. biootpad) kategorizirati kao miješani komunalni otpad (ključni broj 20 03 01). Navedeno je vidljivo ako se usporede podaci iz IRDJU s drugim izvorima podataka kao npr. Registar onečišćavanja okoliša (u daljnjem tekstu: ROO). Podaci prijavljeni putem IRDJU se odnose na osigurane uvjete za odvojeno sakupljanje komunalnog otpada u skladu s odredbama Zakona, dok podaci u bazi ROO predstavljaju realno stanje na terenu.

Sa svrhom poticanja smanjenja nastanka biootpada porijeklom iz kućanstava, mnoge JLS provode aktivnosti nabave i podjele kompostera za kućno kompostiranje građanima. Tablica 3

prikazuje sumirane podatke o broju podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje u zadnjoj izvještajnoj godini (2022.) kao i ukupne podatke o broju podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje u razdoblju od 2017. do 2022. godine.

Tablica 3. Broj podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje

Broj podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje u razdoblju od 2017. do 2022. godine:	89.129
Broj JLS u kojima su podijeljeni komposter za kućno kompostiranje u razdoblju od 2017. do 2022. godine	136 JLS (25 %) 74 gradova i 62 općine
Broj podijeljenih kompostera za kućno kompostiranje u 2022. godini	19.791
Broj JLS u kojima su podijeljeni komposter za kućno kompostiranje u 2022. godini	78 JLS (14 %) 44 gradova i 34 općine

Kriterije obračuna količine miješanog komunalnog otpada prema članku 67. Zakona je masa predanog miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju izražena u kilogramima ili volumen spremnika miješanog komunalnog otpada izražen u litrama i broj pražnjenja spremnika u obračunskom razdoblju. Tablica 4 prikazuje podatke o kriteriju obračuna količine otpada u 2022. godini.

Tablica 4. Podaci o kriteriju obračuna količine otpada

Kriterij obračuna količine otpada:	Fizičke osobe	Pravne osobe
Masa predanog miješanog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju izražena u kilogramima	2 JLS	16 JLS
Volumen spremnika miješanog komunalnog otpada izražen u litrama i broj pražnjenja spremnika u obračunskom razdoblju	524 JLS	526 JLS
Ukupno:	526 JLS	542 JLS
Podatak nije prijavljen:	30 JLS	14 JLS

Sukladno Zakonu, predstavničko tijelo JLS odnosno Grada Zagreba donosi odluku o dodjeli obavljanja javne usluge ili koncesiju za javnu uslugu za područje pružanja javne usluge. U 2022. godini, javna usluga sakupljanja komunalnog otpada najvećim dijelom se obavljala temeljem Odluke o dodjeli obavljanja javne usluge u 80 % JLS (Tablica 5).

Tablica 5. Temelj za pružanje Javne usluge sakupljanja komunalnog otpada

Javnu uslugu pruža davatelj javne usluge temeljem:	Broj JLS:
Odluke o dodjeli obavljanja javne usluge	446 JLS (80 %)
Koncesiji za javnu uslugu	96 JLS (17 %)
Podatak nije prijavljen/neispravno prijavljen	14 JLS (3 %)